

**Київська державна академія декоративно-прикладного мистецтва і дизайну
імені Михайла Бойчука**

Факультет декоративно-прикладного мистецтва

Кафедра мистецтвознавства і мистецької освіти

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВК 01.02. ОРНАМЕНТ В ДИЗАЙНІ

Загальна інформація про дисципліну

Рівень (ступінь) вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	022 Дизайн
Освітня програма	ОПП «Графічний дизайн»
Статус дисципліни	Вибіркова
Курс/Семестр	2 курс/3 семестр
Кількість кредитів ЄКТС	4 кредити (120 год.)
Розподіл за видами занять за годинами навчання	Лекції (10 год.)
	Практичні (50 год.)
	Самостійна робота (60 год.)
Форма підсумкового контролю	Диф. залік (3 семестр)
Викладач	Босий Владислав Георгійович, к. і. н., доцент кафедри кафедри мистецтвознавства і мистецької освіти
Контактна інформація викладача	bosyjog@gmail.com ,
Ресурси комунікації з викладачем	Zoom: https://us05web.zoom.us/j/2136029709?pwd=VGJpN2FYVWR6NHdyRWN4NjdXYndhZz0 Ідентифікатор: 2136029709 Код: ilctM8
Дні занять	Згідно розкладу, оприлюдненому на сайті академії
Консультації	Відповідно до графіку консультацій: <i>Понеділок 12.00.-13.00 год</i>

Опис навчальної дисципліни

Анотація дисципліни	Зміст дисципліни. Перелік тем:
	<p>Тема 1. Вступ. Історико-культурні функції орнаменту. Тема 2. Орнамент в традиційних культурах світу. Тема 3. Типи і види орнаментів. Композиція. Комбінаторика. Тема 4. Орнамент і стиль. Тема 5. Міфопоетичний складник орнаментики. Символіка. Тема 6. Первісне орнаментальне мистецтво України. Тема 7. Український орнамент ХХ – ХХІ ст. Регіональні особливості. Тема 8. Орнаментика ХХ століття і дизайн-стилі. Тема 9. Семіотика: символ, знак, логотип, емблема, герб.</p>
Мета та завдання дисципліни	<p>Ключові слова: <i>орнамент, орнаментика, композиція, символіка, семіотика.</i></p>
	<p>Роль та місце дисципліни у системі підготовки: курс «Орнамент в дизайні» передбачає ознайомлення студентів з творчими методами побудови орнаментальних структур і теоретичними основами їх вивчення (семіотика), дати практичні навички створення орнаментальних композицій розвивати образно-асоціативне мислення для створення сучасного продукту в графічному дизайні.</p> <p>Ця дисципліна дозволяє студентам самостійно орієнтуватися в історичних стилях і видах орнаментального мистецтва, дає змогу аналізувати з погляду семіотики художню та історичну цінність орнаменту, забезпечує здатність використовувати його в сучасному графічному дизайні, готовність підвищувати ерудицію, необхідну для професійної кваліфікації спеціаліста-графіка.</p>
Мета та завдання дисципліни	<p>Метою навчальної дисципліни є:</p>
	<p>формування професійного мислення майбутнього фахівця-дизайнера; представлення актуальних для сучасного графічного мистецтва тенденцій розвитку інтересу до знакових структур минулого; уявлення про орнаментальне мистецтво як про найважливіший комунікаційний елементі матеріально-художньої культури, що має глибокі семантичні коріння (символ, знак, емблема, герб, орнамент).</p>

	<p>Основні завдання навчальної дисципліни:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ознайомити студентів з творчими методами побудови орнаментальних структур і теоретичними основами їх вивчення (семіотика); • дати практичні навички створення орнаментальних композицій розвивати образно-асоціативне мислення для створення сучасного продукту в графічному дизайні. <p>У результаті вивчення дисципліни студент повинен:</p> <p>знати: хронологію основних етапів розвитку орнаментального мистецтва в світі і Україні; історію, символіку і географію виникнення різноманітних видів орнаменту; історичні етапи вивчення і розвитку цього графічного мистецтва;</p> <p>розуміти: історичні стилі і види орнаментального мистецтва; художню та історичну цінність орнаменту, специфіка використання орнаменту в сучасному графічному дизайні.</p>
Передумови вивчення дисципліни	<p>Історія українського і зарубіжного мистецтва Композиція Кольорознавство Основи проектування і проектної графіки Формоутворення Шрифт Каліграфія Комп'ютерна проектна графіка</p>
Програмні компетентності	
Інтегральні компетентності	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі дизайну, або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій і методів дизайну та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетенції (ЗК)	<p>ЗК 1. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК 4. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 6. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконання робіт.</p> <p>ЗК 7. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.</p>

	ЗК 9. Здатність зберігати та примножувати культурно-мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
Фахові компетенції спеціальності (ФК)	СК-3. Здатність здійснювати композиційну побудову об'єктів дизайну. СК-4. Здатність застосовувати навички проектної графіки у професійній діяльності. СК-5. Здатність застосовувати знання історії українського і зарубіжного мистецтва та дизайну в художньо-проектній діяльності. СК-8. Здатність здійснювати колористичне вирішення майбутнього дизайн-об'єкта.

Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л	п	інд.	с.р.		л	п	інд.	с.р.
1	2	3	4	6	7	8	9	10	12	13
Семестр 3										
Тема 1. Вступ. Історико-культурні функції орнаменту.	4	4								
Тема 2. Орнамент в традиційних культурах світу.	16		6		10					
Тема 3. Типи і види орнаментів. Композиція. Комбінаторика.	14		6		8					

Тема 4. Орнамент і стиль.	14		6		8					
Тема 5. Міфопоетичний складник орнаментики. Символіка.	6	6								
Тема 6. Первісне орнаментальне мистецтво України.	16		8		8					
Тема 7. Український орнамент ХХ – ХХІ ст. Регіональні особливості.	16		8		8					
Тема 8. Орнаментика ХХ століття і дизайн-стилі.	16		8		8					
Тема 9. Семіотика: символ, знак, логотип, емблема, герб.	18		8		10					
Форма контролю: Диференційований залік										
Разом	120	10	50		60					

Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Альбоми з народного мистецтва України з серії «Кращий твір року». К., 2018, 2019, 2020, 2021.
2. Бебешко Л. Українські вишиванки. Орнаменти, композиції. К., 2019. – 128с.
3. Босий О.Г. «Міф. Символ. Орнамент», (посібник), Вінниця.: 2011.- 120с.
4. [Вадим і Данило Щербаківські](#) «Українське мистецтво» К. 214-2022, - 472с
5. Кара-Васильєва. Історія української вишивки. К., 2024. – 464с.
6. Кононенко О. Українська міфологія. – К.: Символіка», 2011.
7. Кричевський В. Орнаментні композиції. Альбом. К., 2023. – 312с.
8. [Серебреннікова](#) Т. Український народний орнамент Ольги Косач. К., 2018. – 140 с.

Допоміжна література

9. Маккэлэм Г.Л. Декоративні орнаменти та мотиви. К., 2005-2024. -384 с.
10. [Шаян В.](#) Українська символіка. К., 2020. - 36с.
11. John Gage, Kelly Grovier [Colour in Art](#). Видавництво: [Thames & Hudson](#), 2023. – 232 p.
12. Michael Bird [100 Ideas that Changed Art](#). Видавництво: [Laurence King Publishing](#), 2019, - 216 p.

Інформаційні ресурси

13. [1. https://books.google.com.ua/books](https://books.google.com.ua/books)
14. <https://academia.in.ua/навчальні-матеріали/браслет-із-меандровим-орнаментом-мізинська-сянгато>
15. http://www.aratta-ukraine.com/text_ua.php?id=204
16. <http://iananu.org.ua/struktura-ia/naukovi-viddili/viddil-arkheologichnij-muzej/ekspeditsiji/pushkarivska-paleolitichna-ekspeditsiya>
17. <http://yourart.pp.ua/2019/01/07/>
18. <http://yourart.pp.ua/>
19. <https://we.org.ua/history/davni-chasy/tayemnytsya-petroglifiv-kam-yanoyi-mogyly-persha-chastyna/>
20. <https://samumray.in.ua/tripilskij-ornament-ta-zmineni-stani-svidomosti-taras-mixajlovich-tkachuk>
21. <http://leksika.com.ua/12860501/ure/paleolit>
22. <http://bibliograph.com.ua/skify/23.htm>
23. https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%97%D1%80%D1%83%D0%B1%D0%BD%D0%B0_%D0%B
24. <http://fliphtml5.com/xomu/xhix/basic/101-150>
25. <http://galamosaic.ru/ru/mediateka/detail.php?id=448>
26. <https://studfiles.net/preview/4344375/page:4/>
27. <https://www.pinterest.com/pin/311100286757742861/>
28. <http://ethnography.org.ua/content/kylymy-s-behy-na-zhytomyrshchyni-vykorystannya-u-pobuti-y-obryadoviy-kulturi>
28. <https://www.pinterest.com/pin/490610953155262926/>
29. <https://www.pinterest.com/pin/83738874305581139/>
30. <https://www.pinterest.com/pin/556757572668724132/>
31. https://fashion.history.lovetoknow.com/image/213527~From_the_Brockhaus_and_Efron_Encyclopedic_Dictionary.jpg
32. Скіфська пектораль І Ніч у музеї. <https://www.youtube.com/watch?v=IqKUhlRowH0>
33. Борис Мозолевський читає свої вірші 24с. <https://www.youtube.com/watch?v=m-t43Dd7FdY>
34. Час Водоля. Золота Скіфська Пектораль (25.55) <https://www.youtube.com/watch?v=ZCUKW89A1a821>

Методи контролю та розподіл балів

Назви змістових модулів і тем	Дата проведення	Формат контролю	Максимальна кількість балів
Тема 1. Вступ. Історико-культурні функції орнаменту.	1 тиждень вересень	<i>Перевірка виконання практичних завдань</i>	10
Тема 2. Орнамент в традиційних культурах світу.	2 тиждень вересень		10
Тема 3. Типи і види орнаментів. Композиція. Комбінаторика.	4 тиждень вересень		10
Тема 4. Орнамент і стиль.	1 тиждень жовтень		10

Тема 5. Міфопоетичний складник орнаментики. Символіка.	3 тиждень вересень		10
Тема 6. Первісне орнаментальне мистецтво України.	1 тиждень листопад		10
Тема 7. Український орнамент ХХ – ХХІ ст. Регіональні особливості.	3 тиждень листопад		10
Тема 8. Орнаментика ХХ століття і дизайн-стилі.	1 тиждень грудень		10
Тема 9. Семіотика: символ, знак, логотип, емблема, герб.	3 тиждень грудень	<i>Презентація та оцінювання практичних робіт. Підсумковий контроль – диф. залік.</i>	20
РАЗОМ:			100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Технічне, програмне та інструментальне забезпечення

Необхідне обладнання, устаткування	<i>Проектор</i>
Необхідні засоби	<i>Ноутбук, персональний комп'ютер, мобільний пристрій (телефон, планшет) з підключенням до</i>

	<i>Інтернет для комунікації; для виконання завдань самотійної роботи.</i>
Програмне забезпечення	<i>Microsoft Office, Adobe Illustrator, Adobe Photoshop, SketchUp, Inkscape тощо</i>
Матеріали, інструменти	<i>Блокнот для конспекту, ручка, папір та фарби для ескізування, олівці, в тому числі кольорові, маркери, лінери різної товщини, акварель та пензлі, палітра.</i>

Політика вивчення навчальної дисципліни

Політика щодо академічної доброчесності	Студенти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності у своїх роботах. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо під час поточного контролю виявиться використання чужих ідей, студент втрачає право отримати бали за тему, або може виконати нову роботу, яка буде оцінена із заниженням балів.
Політика щодо відвідування занять	Пропуски занять без поважних причин неприпустимі (причини пропуску мають бути підтверджені). Усі роботи студентів повинні бути завантажені на кафедральний Google Диск. Відсутність виконаних практичних завдань із дисципліни є підставою до не зарахуванню семестрової оцінки.
Політика щодо термінів виконання завдань і перескладання	Якщо студент пропустив певну тему, він повинен самотійно відпрацювати її та на наступному занятті відповісти на ключові питання. Довгострокова відсутність студента на заняттях без поважних причин дає підстави для незаліку з дисципліни. Додаткові заняття у таких випадках не передбачені.
Політика щодо правил поведінки на заняттях	На проведення занять з дисципліни «Орнамент в дизайні» розповсюджуються загально прийняті норми і правила поведінки, затверджених таким документом як «Правила поведінки здобувачів вищої освіти в Київській державній академії декоративно-прикладного мистецтва і дизайну імені Михайла Бойчука». Не допускаються дії, які порушують порядок і заважають навчальному процесу, у тому числі користування мобільними телефонами для розмов, запізнення на заняття без поважних причин, не реагування на зауваження викладача.
Політика щодо комунікації з викладачем	Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є електронні листи і тільки у робочі дні на службову пошту викладача. Умови листування: 1) в темі листа обов'язково має бути зазначена назва дисципліни (скорочено — <i>ОД</i>); 2) в полі тексту листа позначити, хто звертається — анонімні листи розглядатися не будуть;

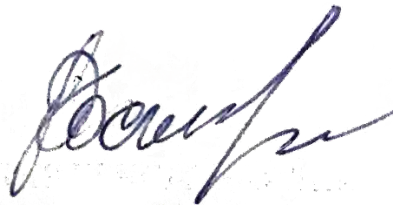
	3) файли підписувати таким чином: прізвище_ завдання. Розширення: текст – doc, docx, ілюстрації – pdf. Окрім роздруківок для аудиторних занять, роботи для рубіжного контролю мають бути надіслані на пошту викладача. Консультування з викладачем в стінах академії відбуваються у визначені дні та години.
--	--

Детальнішу інформацію щодо компетентностей, результатів навчання, методів навчання, форм оцінювання, самостійної роботи наведено у Робочій навчальній програмі навчальної дисципліни <https://kdidpamid.edu.ua/academy/robochi-programy-navchalnyh-dyscyplin-ta-inshi-navchalno-metodychni-materialy-kafedry-grafichnogo-dyzajnu/>

[//kdidpamid.edu.ua/academy/robochi-programy-navchalnyh-dyscyplin-ta-inshi-navchalno-metodychni-materialy-kafedry-grafichnogo-dyzajnu/](https://kdidpamid.edu.ua/academy/robochi-programy-navchalnyh-dyscyplin-ta-inshi-navchalno-metodychni-materialy-kafedry-grafichnogo-dyzajnu/)

Розробник силабусу

навчальної дисципліни

О.Г. Босий

Гарант освітньої програми

О.С. Гальчинська

Завідувач кафедри

Д.В. Козловська

Силабус затверджено
на засіданні кафедри мистецтвознавства і мистецької освіти

від 27.08.2024 р., протокол № 1 .